

ύγρασία καὶ ἡ θερμοκρασία παρ' ὅτι ἡ δρᾶσις τῶν χρησιμοποιουμένων λιπασμάτων.

Υπεύθυνοι ἐπιστημονικαὶ φυσιογνωμῖαι διεξήγαγον πειράματα πρὸς ἀποκάλυψιν δυσμενῶν τυχόν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ζώων τῶν διατρεφόμενων διὰ ζωοτροφῶν παραγομένων ἐπὶ λιπανθέντων διὰ χημ. λιπασμάτων καὶ μὴ λιπανθέντων ἐδαφῶν. Τὰ συμπεράσματά των εἶναι ὕμνος διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς κτηνοτροφίας εἰς τὰ Ν.Α. διαμερίσματα τῶν Η.Π.Α. καὶ εἰς ἄλλας περιοχὰς βασιζέται ἐπὶ τῶν σχετικῶν ἀποτελεσμάτων ἐρεύνης διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα συνιστοῦν τὴν ἄμεσον χρησιμοποίησιν χημ. λιπασμάτων διὰ τὴν παραγωγὴν ζωοτροφῶν.

Ὅλα τὰ στοιχεῖα μαρτυροῦν ὅτι τὸσον διὰ τὸν ἄνθρωπον ὅσον καὶ διὰ τὰ ζῶα τὰ χημικῶς λιπανθέντα φυτὰ εἶναι ἐξ ἰσοῦ θρεπτικὰ καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις ἀκόμη θρεπτικώτερα ἀπὸ τὰ παραχθέντα δι' ὀργανικῆς λιπάνσεως. Οἱ εἰδικοὶ παμπήφει θεωροῦν τὰ οὗτω χημικῶς λιπανθέντα ὡς ἀβλαβῆ. Εἰς εἰδικὸς ἐκ Φλωρίδος π.χ. ἐδήλωσεν. «Δὲν ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μας οὐδεμία περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ χρησιμοποίησις χημικῶν λιπασμάτων διὰ τὴν παραγωγὴν ἢ προστασίαν τῶν καλλιιεργειῶν ἢ τῆς κτηνοτροφίας τῆς χώρας μας ν' ἀπέληξεν εἰς βλαβερὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὁποῖοι κατηνάλωσαν τὰ προϊόντα τῶντων».

Ἡ δημοσία γνώμη εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητος καὶ συχνὰ τείνει οὐς εἰς αἰτιάσεις δι' ἡ προοδευτικὴ χρῆσις τῶν χημ. λιπασμάτων εἶναι ἡ αἰτία νευρώσεων, καρδιακῶν ἐνοχλήσεων, χολολιθιάσεων, καρκίνου, ἀρθρίτιδος, ρευματισμοῦ, ἀνθρακος, τερηδίνος τῶν δδόντων κ.λ.π. Αἱ φηνιστικαὶ αὐταὶ κατηγορίαι στεροῦνται ἐπιστημονικῆς βάσεως. Εἶναι βέβαια γεγονὸς ὅτι μέχρι προσφάτως τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων δὲν ἦσαν μακρόβιοι ὥστε νὰ ὑποφέρουν ἀπὸ παθήσεις τοῦ γήρατος ὅσαι ἀνωτέρω ἀνεφέρθησαν. Ἀλλὰ ἡ χρῆσις τῶν λιπῶν δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς ἀνωτέρω παθήσεις. Ἀπόδειξις ὅτι ἡ πολιτεία τῶν Η.Π.Α. ἡ ὁποία χρησιμοποιοῖ τὰ περισσότερα λιπάσματα, ἡ Β. Καρολίνα, ἔχει τὴν μικροτέραν ἀναλογίαν θανάτων ἀπὸ καρκίνου καὶ μίαν ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀναλογίας ἀπὸ καρδιακὰ νοσήματα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὰς πολιτείας τῆς Ν. Καρολίνης καὶ Ἀλαμπάμας. Ἐρευνα διεσχέθισα μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ τῶν Η.Π.Α. κατὰ τὸν 2ον Παγκόσμιον πόλεμον ἀπεκάλυψεν ὅτι οἱ ἄνδρες οἱ προερχόμενοι ἀπὸ

τὰς πολιτείας τῆς Νέας Ἀγγλίας εἶχον κατὰ μέσον ὅρον 21,3 ὁο κατεστραμμένους δδόντας, οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὰς Μεσιτλαντικὰς Πολιτείας 19,6 ὁο κατεστραμμένους δδόντας καὶ ἀπὸ τὰς Νοτιοατλαντικὰς Πολιτείας 18,4 ὁο, ἤτοι εἰς τὰ ὑγρά ἀνατολικά τμήματα ἡ μικροτέρα συχνότης κατεστραμμένων δδόντων παρουσιάζετο εἰς τὴν περιοχὴν ὅπου τὰ χημικὰ λιπάσματα ἐχρησιμοποιοῦντο περισσότερον καὶ ἀντιστρόφως.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀφ' ἑτέρου ἡ κατανάλωσις λιπασμάτων εἶναι λίαν ὑψηλὴ εἰς τὰ Βόρεια τῆς Γαλλίας καὶ τὸ λεκανοπέδιον τῶν Παρισίων, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ θνησιμότης ἐκ τοῦ καρκίνου εἶναι ὑψηλὴ πρὸς Νότον τοῦ Παρισίου λεκανοπεδίου, πρὸς Νότον τῆς κεντρικῆς περιοχῆς καὶ εἰς τὰς Κεντρικοατολικὰς περιοχὰς, ὅπου ἡ κατανάλωσις λιπασμάτων εἶναι μικρὰ ἢ ἐλαχίστη. Ἡ Ἑλβετία, ἡ ὁποία καταναλίσκει ἐλάχιστα χημ. λιπάσματα ἔχει μίαν θνησιμότητα ἐκ Καρκίνου 173 διὰ κάθε 100.000 ἄτομα. Αἱ Κάτω Χώραι, τὸ Βέλγιον κ.λ.π. αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὑψηλὴν κατανάλωσιν λιπασμάτων ἔχουν μίαν θνησιμότητα ἐκ καρκίνου 117—131 διὰ κάθε 100.000 ἄτομα.

Ἀποδεικνύεται ἐπίσης ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἡ ὁποία χρησιμοποιοῖ λιπάσματα, ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ πλέον ὑγιεινὴ καὶ ἡ διάρκεια ζωῆς μεγαλύτερα παρὰ εἰς χώρας μὲ μικρὰν ἢ οὐδεμίαν κατανάλωσιν λιπασμάτων. Τὸ ἔτος 1900, ὅτε ἡ χρῆσις λιπασμάτων ἦτο μικρὰ, ἡ μέση διάρκεια ζωῆς ἐν Ἀμερικῇ ἦτο 48 ἔτη, ἐνῶ σήμερον ὑπολογίζεται εἰς 66 ἔτη καὶ ἡ πρόβλεψις διὰ τὸ μέλλον εἶναι μεγαλυτέρη.

Εἰς τὰς Κάτω Χώρας καὶ Δανίαν, χώρας χρησιμοποιοῦσας περισσότερα λιπάσματα κατὰ κεφαλὴν παρ' ὅτι εἰς Η.Π.Α. ἡ διάρκεια ζωῆς προβλέπεται μεγαλυτέρα. Εἰς τὰς Ἰνδίας, χώραν μὲ ἐλάχιστην κατανάλωσιν λιπασμάτων, ἡ μέση διάρκεια ζωῆς εἶναι 27 ἔτη.

Ὁ Dr. L. Magnard, αὐθεντία ἀνεγνωρισμένη εἰς τὰ ζήτημα ταῦτα, ἀποφάνεται ὅτι οἱ ἑσφακοὶ παρῆγοντες ἀσφαλῶς ἐπηρεάζουν τὴν περιεκτικότητα τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς ἀνόργανα στοιχεῖα τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἀναγκαῖα εἰς τὴν διατροφήν ἀνθρώπων καὶ ζώων. Εἶναι γνωστὰ αἱ περιπτώσεις ἀνωμαλιῶν εἰς ζῶα βόσκοντα ἐπὶ ἐδάφους ἐλλειποῦς περιεκτικότητος εἰς φωσφόρον καὶ ἡ θεραπεία διὰ τῆς ἐφαρμογῆς φωσφοροῦχων λιπασμάτων.

Εἰς τὸ Institute for Animal Breeding τοῦ Leipzig University εἰς ὁργανωθὲν πείραμα διατροφῆς ἀγελάδων διεπιστάθη ὅτι ἡ περιεκτικότης τοῦ αἵματος εἰς φωσφορικὸν δὲν ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὴν περιεκτικότητα εἰς φωσφόρον τῆς παρεχομένης